

ПРАТ "ВНЗ "МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ"

Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

МАУП

Кафедра правоохоронної та антикорупційної діяльності

Затверджую:

Директор Навчально-наукового інституту права імені князя Володимира Великого

Микола ЗУБИЦЬКИЙ

" 28 08 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р
Завідувач кафедри

Володимир ЗАРОСИЛО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»

Спеціальності: **081 Право**

Освітнього рівня: **другий (магістерський) рівень**

Освітньої програми: **«Право**

Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Муравйов Кирило Володимирович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансового та банківського права

(підпис)

Викладач:

Муравйов Кирило Володимирович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри адміністративного, фінансовго та банківського права

(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності
Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Актуальні проблеми кримінального права
Шифр та назва спеціальності	081 Право
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 год Лекції: 24 Семінарські заняття: 16 Самостійна робота студентів: 80
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravoohoronnouy-diyalnisty/silabus11.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація

	Муравйови Кирило Володимирович
	Доктор юридичних наук
	Професор
	Доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності
Дисципліни, які викладає НПП	Актуальні проблеми кримінального права, фінансове право, виконавче провадження
Напрями наукових досліджень	Кримінальне право, кримінально-виконавче право, фінансове право, правові засади валютного регулювання
Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців для	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4422-4116 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=nwtPTboA AAAJ&hl=uk

Контактна інформація викладача:

Е-mail:	Kaf.prd.409@gmail.com
Контактний тел.	490-95-02
Телефон кафедри	490-95-21
Портфоліо викладача на сайті кафедри /Інституту/ Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravoohoronnoyu-diyalnisty.html

1. Структура курсу

1.1 Анотація курсу. Метою навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права» є поглиблене вивчення норм, принципів, положень та інститутів чинного Кримінального кодексу України та дослідження останніх тенденцій у національній доктрині кримінального права, ґрунтовне закріплення практичних навичок застосування попередньо набутих знань. Дана навчальна дисципліна поглиблює і розширює знання здобувачів другого (магістерського) рівня з найбільш актуальних проблем застосування кримінального законодавства як Загальної, так і Особливої частин кримінального права. Вивчення даної дисципліни необхідне для формування глибоких теоретичних і практичних знань щодо останніх тенденцій у національній доктрині кримінального права для використання їх у подальшій професійній діяльності.

1.2 Предмет вивчення курсу – сукупність правовідносин, які виникають при вчиненні кримінального правопорушення між особою, яка його вчинила, та державою, від імені якої виступають відповідні правоохоронні та судові органи, та які регулюються кримінальним законодавством України.

1.3 Мета курсу: формування глибоких теоретичних і практичних знань кримінального законодавства та особливостей його правозастосування з урахуванням судової практики для використання набутих знань у подальшій професійній діяльності; набуття здатності розв'язувати типові і не типові ситуації, задачі з різним ступенем складності; формування у майбутніх фахівців умінь та компетентності для забезпечення ефективного управління у сфері кримінальної юстиції з урахуванням останніх досягнень кримінального права та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з глибокими теоретичними і практичними знаннями щодо кваліфікації кримінальних правопорушень, здійснення розслідування і правосуддя у кримінальних справах та сучасних тенденцій розвитку національної доктрини кримінального права.

1.4 Завдання навчальної дисципліни: з'ясування проблемних питань кримінального права; поглиблене вивчення законодавчих і теоретичних питань, пов'язаних з сучасними проблемами кримінального права; вивчення позицій науковців щодо перспектив вирішення проблемних питань кримінального права; проведення наукового аналізу кримінального законодавства і практики його застосування; виявлення переваг і недоліків, пропозицій щодо вдосконалення чинного кримінального законодавства; формування власної думки щодо проблемних питань кримінального права. Завдання дисципліни передбачає забезпечення формування у студентів поглиблених знань кримінального законодавства України, а також здатність аналізувати проблемні положення кримінального права для здійснення ефективного нормотворчого процесу і управління у сфері кримінальної юстиції.

1.5 Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни.

Пререквізити: Кримінальне право, Криминологія, Криміналістика, Судові та правоохоронні органи України, Забезпечення безпеки осіб у кримінальному процесі

Постреквізити: Актуальні проблеми кримінального процесу. Кримінально-виконавче право, Прокурорська діяльність

1.6 Програмні компетентності (загальні (ЗК); спеціальні (СК)):

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати задачі інноваційного характеру у сфері права, що передбачає застосування правових доктрин, правових принципів, норм права та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 5: Кваліфікація кримінальних правопорушень проти власності. Під час вирішення ситуаційних задач (фабул) здобувачі застосовують теоретичні знання для правильної кваліфікації дій особи в конкретній життєвій ситуації. Тема 9: Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння навчас застосовувати норми про необхідну оборону чи крайню необхідність у реальних умовах.

ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 10: Призначення покарання. Здобувачі формують навичку враховувати обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання, для прийняття справедливого рішення щодо міри відповідальності. Тема 12: Застосування заходів забезпечення кримінального провадження вчить обирати найбільш доцільний запобіжний захід на основі оцінки ризиків.

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 4: Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції. Вивчаючи повноваження щодо застосування поліцейських заходів примусу, здобувачі вчаться діяти виключно в межах закону для захисту громадян. Тема 7: Охорона публічного порядку формує алгоритми дій для забезпечення безпеки під час масових заходів.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 11: Загальна та індивідуальна профілактика правопорушень. Здобувачі опановують інструментарій превентивної роботи (профілактичні бесіди, офіційні застереження). Тема 12: Тактика припинення правопорушень навчас алгоритмам дій при безпосередньому виявленні правопорушення для його негайного припинення та мінімізації негативних наслідків.

1.7 Очікувані результати навчання (РН).

РН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 9. Судові дебати у кримінальному провадженні. Здобувачі практикуються у виголошенні промов, аргументації своєї позиції перед судом (фахівцями) та поясненні правових наслідків учасникам процесу (нефахівцям). Також у Темі 4: Правове виховання населення, де відпрацьовуються навички публічних виступів перед громадою.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 5. Детермінація та причинність злочинності. Здобувачі вивчають комплекс соціальних, економічних та психологічних факторів, що породжують злочинність, та розробляють програми профілактичних заходів для мінімізації цих впливів на рівні конкретного регіону чи об'єкта.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 7. Міжнародне співробітництво у сфері кримінального судочинства. Студенти опрацьовують запити про міжнародну правову допомогу, вивчають термінологію Інтерполу та Європолу, складають процесуальні документи іноземною мовою.

PH 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 7. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи. Здобувачі навчаються розмежовувати суміжні склади злочинів та надавати обґрунтований висновок щодо наявності чи відсутності складу злочину в діях особи для надання консультацій потерпілим або підозрюваним.

PH 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 3. Інформаційно-аналітичне забезпечення правоохоронної діяльності. Навчання роботі з єдиними реєстрами (СРДР), базами даних «АРМОР» та іншими інформаційними підсистемами для збору досьє, перевірки оперативної інформації та оцінки її достовірності.

PH18. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій в правозастосовній практиці.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 4. Планування в органах Національної поліції. Здобувачі розробляють плани проведення комплексних оперативно-профілактичних відпрацювань території, визначають необхідну кількість особового складу, матеріально-технічне забезпечення та часові рамки операції.

PH20. Виявляти глибоке розуміння юридичної техніки та її прикладних аспектів у контексті правових знань та сучасної юридичної практики та застосовувати його у відповідності до доктринальних засад та актуальних викликів правозастосування.

Забезпечено дисципліною, зокрема в Темі 9. Тактика дій підрозділів поліції особливого призначення. Вивчається адаптація стандартних тактичних прийомів (затримання, блокування) до специфічних умов обстановки (натовп, закрите приміщення) з метою мінімізації ризиків для життя та здоров'я громадян при забезпеченні порядку.

Змістовий модуль 1: «Актуальні проблеми застосування положень Загальної частини Кримінального кодексу України»

Тема 1. Кримінальне законодавство України: сучасний стан та нові виклики.

Аналізує чинний стан нормативної бази, вплив воєнного стану та євроінтеграційних процесів на розвиток галузі, а також досліджує новітні види кримінальних загроз.

Тема 2. Закон про кримінальну відповідальність та інші джерела кримінального права. Розглядає систему джерел галузі, співвідношення Кримінального кодексу з Конституцією та міжнародними договорами, а також визначає роль судової практики (зокрема Верховного Суду) у правозастосуванні.

Тема 3. Проблематика заходів кримінально-правового характеру. Висвітлює правову природу, види та підстави застосування заходів, що не є покаранням, зокрема примусових заходів медичного характеру та заходів кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Тема 4. Проблеми застосування амністії та помилування. Охоплює аналіз інститутів звільнення від покарання на підставі актів гуманізму, їх законодавче регулювання, відмінності процедур застосування та корупційні ризики.

Змістовий модуль 2: «Актуальні проблеми застосування положень Особливої частини Кримінального кодексу України»

Тема 5. Проблеми застосування кримінальних покарань проти основ національної безпеки. Аналізує специфіку призначення покарань за державну зраду, колабораційну діяльність та пособництво державі-агресору, особливо в умовах воєнного стану, а також розглядає практику конфіскації майна як додаткового покарання за ці злочини.

Тема 6. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи. Вивчає юридичні ознаки торгівлі людьми, незаконного позбавлення волі та викрадення людини, акцентуючи увагу на відмежуванні цих складів від захоплення заручників та інших суміжних правопорушень.

Тема 7. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності. Спрямована на вирішення питань розмежування крадіжки, грабежу, розбою та вимагання.

а також аналіз сучасних форм шахрайства (зокрема з використанням електронно-обчислювальної техніки) та відмежування їх від цивільно-правових відносин.

Тема 8. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Розглядає ознаки створення злочинних організацій та озброєних банд, проблеми кваліфікації незаконного поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами, а також терористичної діяльності.

Тема 9. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Вивчає поняття службової особи, розмежування зловживання владою та перевищення службових повноважень, а також особливості кваліфікації одержання та надання неправомірної вигоди.

Тема 10. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Досліджує відмінності хуліганства від злочинів проти особи, а також проблеми кваліфікації виготовлення та розповсюдження порнографічних предметів, жорстокого поводження з тваринами.

Тема 11. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя. Охоплює питання відповідальності за втручання в діяльність судових органів, завідомо неправдиве показання, невиконання судових рішень та втечу з місця позбавлення волі.

Тема 12. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. Спрямована на вивчення складів воєнних злочинів, злочину агресії, геноциду та екоциду, а також імплементацію норм міжнародного гуманітарного права в національну практику кваліфікації.

3. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення.

В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

4. Форми і методи навчання

Основними формами занять із навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права» є практичні заняття та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі освіти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

Програмою курсу також передбачено індивідуальні завдання.

4. Система оцінювання та вимоги (критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують)

Система оцінювання та вимоги

№ Тем	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Загальна сума балів
Робота на сем. занятті	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24
Самостійна робота	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за екзамен	Загальна сума
	24	24	12	40	100

*Робота на семінарському занятті оцінюється у 2 бали.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;

- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

** Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет - джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється в 2 бал

*** Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 12 питань.

Види тестових завдань:

- З вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- З вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 12 балів

ЗМІСТ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Закон про кримінальну відповідальність та інші джерела кримінального права</p> <p>Завдання: Провести порівняльний аналіз норми КК України та рішення Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) у разі виникнення колізії (наприклад, щодо довічного позбавлення волі без права на перегляд).</p> <p>Результат: Здобувачі повинні визначити пріоритетність джерел права та пояснити механізм застосування рішень ЄСПЛ як джерела права в Україні.</p> <p>Дискусія: Чи можна вважати судову практику Верховного Суду самостійним джерелом кримінального права в Україні?</p> <p>Завдання: Скласти схему дії закону про кримінальну відповідальність у часі, спираючись на принцип зворотної дії.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні продемонструвати розуміння того, в яких випадках новий закон пом'якшує, а в яких — посилює відповідальність.</p> <p>Дискусія: Які ризики для правової визначеності несе часта зміна кримінального законодавства («турборежим» законодавця)?</p>	2

2	<p>Тема 2. Проблематика заходів кримінально-правового характеру</p> <p>Завдання: Вирішити ситуаційну задачу щодо застосування примусових заходів медичного характеру до особи, яка вчинила суспільно небезпечне діяння у стані неосудності.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні обґрунтувати вибір типу медичного закладу та відмежувати ці заходи від покарання.</p> <p>Дискусія: Де проходить межа між лікуванням пацієнта та захистом суспільства від небезпечної особи?</p> <p>Завдання: Підготувати аналітичну довідку щодо підстав застосування заходів кримінально-правового характеру до юридичних осіб.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні визначити перелік злочинів, за які відповідає юридична особа, та види заходів (штраф, ліквідація, конфіскація).</p> <p>Дискусія: Чи є ефективним інститут «квазі-кримінальної» відповідальності корпорацій у боротьбі з корупцією та відмиванням коштів?</p>	2
3	<p>Тема 3. Проблеми застосування законодавства у сфері покарання неповнолітніх</p> <p>Завдання: Розглянути фабулу справи про вчинення тяжкого злочину групою осіб, у складі якої був неповнолітній, та призначити покарання.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні врахувати специфічні межі покарань для неповнолітніх та умови відбування покарання.</p> <p>Дискусія: Чи доцільно знижувати вік кримінальної відповідальності за особливо тяжкі злочини, зважаючи на сучасні реалії?</p> <p>Завдання: Порівняти застосування покарання та застосування примусових заходів виховного характеру.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні виокремити критерії, за яких суд може звільнити неповнолітнього від кримінальної відповідальності із застосуванням виховних заходів.</p> <p>Дискусія: Чи виконує сучасна пенітенціарна система функцію перевиховання неповнолітніх правопорушників?</p>	2

4	<p>Тема 4. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я та особистої безпеки особи</p> <p>Завдання: Кваліфікувати діяння за умовою задачі, де необхідно розмежувати умисне вбивство (ст. 115) та умисне тяжке тілесне ушкодження, що спричинило смерть потерпілого (ч. 2 ст. 121).</p> <p>Результат: Здобувачі повинні проаналізувати суб'єктивну сторону діяння (спрямованість умислу) для правильної кваліфікації.</p> <p>Дискусія: Як довести наявність умислу на вбивство, якщо підозрюваний стверджує, що «хотів лише налякати»?</p> <p>Завдання: Проаналізувати кейс щодо домашнього насильства (ст. 126-1 КК) та відмежувати його від нанесення легких тілесних ушкоджень.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні виявити ознаки систематичності діяння та специфічного суб'єктного складу.</p> <p>Дискусія: Чи достатньо кримінально-правових засобів для ефективного запобігання домашньому насильству?</p>	2
5	<p>Тема 5. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості</p> <p>Завдання: Здійснити кваліфікацію дій у ситуації, де статевий акт відбувся без фізичного опору потерпілої особи, але за відсутності її добровільної згоди.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні застосувати сучасне розуміння зґвалтування, що базується на відсутності згоди, а не на застосуванні сили.</p> <p>Дискусія: Стандарт «згода» проти стандарту «опір»: як це впливає на практику доказування?</p> <p>Завдання: Скласти порівняльну таблицю складів злочинів: розбещення неповнолітніх та сексуальне насильство щодо неповнолітніх.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні чітко розмежувати контактні та безконтактні форми сексуальних посягань.</p> <p>Дискусія: Проблема кваліфікації секстингу та грумінгу в інтернеті: чи встигає законодавець за технологіями?</p>	2

6	<p>Тема 6. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадської безпеки</p> <p>Завдання: Визначити наявність чи відсутність складу злочину в діях особи, яка знайшла зброю та добровільно здала її органам влади.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні проаналізувати умови звільнення від кримінальної відповідальності за ст. 263 КК України.</p> <p>Дискусія: Легалізація вогнепальної зброї для цивільних: підвищення рівня безпеки чи зростання злочинності?</p> <p>Завдання: Кваліфікувати дії групи осіб, що вчиняють напади на громадян, за ознаками бандитизму (ст. 257) або розбою, вчиненого організованою групою.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні виділити обов'язкові ознаки озброєної банди.</p> <p>Дискусія: Як відрізнити терористичний акт від загальнокримінальних злочинів проти громадської безпеки?</p>	2
7	<p>Тема 7. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг</p> <p>Завдання: Розглянути ситуацію отримання лікарем (працівником комунального закладу) грошової винагороди за видачу довідки та кваліфікувати дії.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні визначити, чи є суб'єкт службовою особою, та розмежувати ст. 368 (хабар) та ст. 354 (підкуп працівника).</p> <p>Дискусія: Де межа між «подякою» (подарунком) та неправомірною вигодою?</p> <p>Завдання: Підготувати висновок щодо кваліфікації зловживання впливом (ст. 369-2).</p> <p>Результат: Здобувачі повинні проаналізувати склад злочину, де предметом є вплив на прийняття рішення іншою особою.</p> <p>Дискусія: Чи є провокація підкупу з боку правоохоронних органів допустимим методом боротьби з корупцією?</p>	2

8	<p>Тема 8. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти правосуддя</p> <p>Завдання: Кваліфікувати дії свідка, який дав завідомо неправдиві показання з метою створення алібі для свого родича.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні проаналізувати ст. 384 та ст. 385 КК, враховуючи конституційне право не свідчити проти себе та рідних.</p> <p>Дискусія: Право на мовчання проти обов'язку сприяти правосуддю: етичні та правові дилеми.</p> <p>Завдання: Розробити алгоритм кваліфікації втручання в діяльність судді.</p> <p>Результат: Здобувачі повинні ідентифікувати форми втручання та момент закінчення злочину.</p> <p>Дискусія: Як забезпечити захист суддів від тиску громадськості та медіа, не порушуючи принцип гласності судочинства?</p>	2
	Усього за навчальною дисципліною	16

5.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

ЗМІСТ ЗАВДАНЬ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА (СРЗ)

№ з/п	Зміст самостійної роботи здобувача	Форми контролю СРЗ	Обсяг годин СРЗ
1	<p>Тема 1. Кримінальне законодавство України: сучасний стан та нові виклики</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Охарактеризуйте структуру та джерела сучасного кримінального законодавства України. Яку роль відіграють міжнародні договори у цій системі?2. Проаналізуйте зміни до Кримінального кодексу України, внесені у зв'язку із введенням воєнного стану. Як вони вплинули на криміналізацію діянь?3. Дослідіть питання гармонізації кримінального законодавства України із законодавством Європейського Союзу. Які основні виклики виникають у цьому процесі?4. Поясніть значення рішень Конституційного Суду України та практики Верховного Суду для розвитку та тлумачення кримінального законодавства.	Презентація результатів	2

2	<p>Тема 2. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте поняття та етапи кваліфікації кримінального правопорушення. Які найтипівіші помилки виникають на кожному з етапів? 2. Проаналізуйте правила кваліфікації при конкуренції кримінально-правових норм (загальної та спеціальної, частини та цілого). 3. Дослідіть особливості кваліфікації незакінченого кримінального правопорушення. У чому полягає складність розмежування готування та замаху? 4. Поясніть специфіку кваліфікації діянь, вчинених у співучасті, зокрема при ексцесі виконавця. 	Презентація результатів	2
3	<p>Тема 3. Проблеми застосування амністії та помилування</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте правову природу амністії та помилування. У чому полягають ключові відмінності між цими інститутами? 2. Проаналізуйте законодавчі обмеження щодо застосування амністії. До яких категорій осіб та за які злочини амністія не може бути застосована? 3. Дослідіть процедуру здійснення помилування в Україні. Яку роль відіграє Президент України та відповідна Комісія при Президентові? 4. Поясніть соціально-правове значення гуманістичних інститутів кримінального права. Чи не суперечить їх застосування принципу невідворотності покарання? 	Презентація результатів	2

4	<p>Тема 4. Проблеми застосування кримінальних покарань проти основ національної безпеки</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте систему покарань, передбачених за злочини проти основ національної безпеки (ст. 111, 111-1, 113 КК України). Чому законодавець посилив санкції за ці діяння? 2. Проаналізуйте практику застосування конфіскації майна як виду покарання за злочини проти національної безпеки. 3. Дослідіть особливості призначення довічного позбавлення волі за державну зраду та диверсію. Які обставини враховуються судом? 4. Поясніть проблематику обмінів засуджених за злочини проти основ національної безпеки в контексті виконання покарань. 	Презентація результатів	2
5	<p>Тема 5. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте об'єктивні ознаки незаконного позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК). Як відмежувати цей склад від захоплення заручників? 2. Проаналізуйте склад кримінального правопорушення «Торгівля людьми» (ст. 149 КК). Які форми експлуатації охоплює ця норма? 3. Дослідіть проблеми кваліфікації підміни дитини та незаконного усиновлення. 4. Поясніть, як впливає спосіб вчинення злочину (наприклад, небезпечний для життя спосіб чи застосування зброї) на кваліфікацію злочинів проти волі особи. 	Презентація результатів	2

6	<p>Тема 6. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте критерії розмежування крадіжки, грабежу та розбою. Яку роль відіграє момент закінчення злочину та наявність насильства? 2. Проаналізуйте особливості кваліфікації шахрайства, вчиненого з використанням електронно-обчислювальної техніки. 3. Дослідіть практику застосування кваліфікуючої ознаки «вчинення злочину в умовах воєнного або надзвичайного стану» (ч. 4 ст. 185 КК та ін.). 4. Поясніть відмінність вимагання від грабежу та розбою. Як правильно кваліфікувати вимогу передати майно під погрозою насильства? 	Презентація результатів	2
7	<p>Тема 7. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте механізм встановлення причинного зв'язку в ДТП для кваліфікації за ст. 286 КК України. 2. Проаналізуйте кримінальну відповідальність за керування транспортними засобами в стані сп'яніння (ст. 286-1 КК). Чим цей склад відрізняється від адміністративного правопорушення? 3. Дослідіть питання відповідальності пішоходів та інших учасників руху (крім водіїв) за порушення правил, що спричинили тяжкі наслідки. 4. Поясніть особливості кваліфікації незаконного заволодіння транспортним засобом (ст. 289 КК). Як відмежувати цей злочин від самоуправства? 	Презентація результатів	2

8	<p>Тема 8. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте ознаки хуліганства (ст. 296 КК). Як відмежувати хуліганство від злочинів проти здоров'я, вчинених з хуліганських мотивів? 2. Проаналізуйте проблеми кваліфікації групового порушення громадського порядку та масових заворушень. 3. Дослідіть склад злочину «Жорстоке поводження з тваринами» (ст. 299 КК). Які зміни відбулися у законодавстві щодо посилення відповідальності? 4. Поясніть критерії віднесення продукції до порнографічної при кваліфікації злочинів проти моральності. 	Презентація результатів	2
9	<p>Тема 9. Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку</p> <p>Завдання для самостійної роботи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризуйте об'єктивну сторону порушення законів та звичаїв війни (ст. 438 КК). Як застосовуються норми міжнародного гуманітарного права при кваліфікації? 2. Проаналізуйте відмінності між найманством (ст. 447 КК) та участю іноземних добровольців у захисті територіальної цілісності держави. 3. Дослідіть проблеми кваліфікації геноциду та екоциду. Чому ці злочини складно доводити на практиці? 4. Поясніть поняття «Злочин агресії» (ст. 437 КК) та особливості визначення суб'єктів цього злочину (вище військово-політичне керівництво). 	Презентація результатів	2
Усього за навчальною дисципліною			18

Вимоги до написання рефератів.

Реферат є формою самостійної роботи здобувана, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права».

Тему реферату здобувай визначає за першою буквою за списком групи.

В окремих випадках здобувай може самостійно запропонувати та розробити тему реферату, попередньо обговоривши її з викладачем.

Структура, зміст і тема рефератів визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи: вибір теми; розробка плану;

ознайомлення з рекомендованою літературою; написання та оформлення роботи.

При написанні реферату та його оформленні варто керуватися такими критеріями: обґрунтування вибраної теми; опрацювання відповідної літератури; наявність авторського розділу; наявність списку використаних джерел.

Цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаних джерел. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати по тексту у квадратних дужках, наприклад [15, с. 74], 15 - це порядковий номер джерела у списку літератури, а 74 - сторінка із вказаного джерела.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об'єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаних літературних джерел.

Загальний обсяг реферату - до 20 машинописних сторінки формату А4 з 14 шрифтом та інтервалом 1,5, із полями (верхнє/нижнє - 2 см, лівє - 3 см, правє - 1 см.).

Слід мати на увазі, що головною вимогою до реферату є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

Теми рефератів

1. Колабораційна діяльність: проблеми розмежування зі суміжними складами злочинів (державна зрада, пособництво державі-агресору).
2. Воєнні злочини: проблеми кваліфікації та імплементація норм міжнародного гуманітарного права в національне законодавство.
3. Кримінальна відповідальність за ухилення від призову під час мобілізації: судова практика та прогалини законодавства.

4. Мародерство та інші військові кримінальні правопорушення: особливості відповідальності цивільних та військових осіб.
5. Геноцид та екоцид: проблеми доказування та міжнародно-правові аспекти відповідальності.
6. Несанкціоноване поширення інформації про переміщення зброї та військ: межа між свободою слова та злочином.
7. Домашнє насильство: новели законодавства та проблеми застосування обмежувальних заходів.
8. Сексуальне насильство: імплементація стандарту «добровільної згоди» в судову практику України.
9. Торгівля людьми в умовах міграційної кризи: нові форми експлуатації та проблеми кваліфікації.
10. Кримінальна відповідальність медичних працівників: лікарська помилка vs недбалість.
11. Булінг та кібербулінг: перспективи криміналізації та межі адміністративної відповідальності.
12. Злочини на ґрунті ненависті: проблеми кваліфікації діянь за мотивами расової, національної чи релігійної нетерпимості.
13. Корупційні кримінальні правопорушення: проблеми кваліфікації незаконного збагачення та декларування недостовірної інформації.
14. Шахрайство з використанням електронно-обчислювальної техніки: нові схеми та проблеми встановлення особи злочинця.
15. Кримінально-правова характеристика рейдерства: протидія протиправному заволодінню майном підприємств.
16. Легалізація (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: проблеми доказування предикатного злочину.
17. Криптовалюта як предмет злочину: проблеми кваліфікації розкрадань віртуальних активів.
18. Контрабанда: дискусійні питання декриміналізації та криміналізації окремих видів товарної контрабанди.
19. Інститут кримінальних проступків: аналіз ефективності застосування та проблемні питання дізнання.
20. Необхідна оборона: межі допустимості та практика виправдувальних вироків в Україні.
21. Довічне позбавлення волі: проблеми відповідності практиці ЄСПЛ та перспективи запровадження механізму перегляду вироків.
22. Обмежувальні заходи та заходи безпеки: правова природа та відмінність від покарання.
23. Відповідальність юридичних осіб: заходи кримінально-правового характеру щодо корпорацій (підстави та проблеми застосування).
24. Співучасть у кримінальному правопорушенні: проблеми кваліфікації дії організатора та підбурювача.

25. «Злодії в законі» та злочинний вплив: аналіз застосування статті 255-1 КК України.
26. Незаконний обіг зброї: проблеми легалізації вогнепальної зброї для цивільного населення та її кримінально-правові наслідки.
27. Тероризм та диверсія: спільні та відмінні риси, проблеми кваліфікації в умовах гібридної війни.
28. Хуліганство: відмежування від злочинів проти здоров'я та масових заворушень.
29. Кримінальна відповідальність за керування транспортом у стані сп'яніння: аналіз ст. 286-1 КК України.
30. Штучний інтелект як суб'єкт чи знаряддя злочину: футурологічні проблеми кримінального права.

5.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Проведення модульного контролю з дисципліни «Кримінальне право» здійснюється у формі стандартизованого опитування, яке включає дві частини: теоретичні питання та тестові завдання.

Модульний контроль проходить у два етапи:

1 етап - виконання теоретичних завдань та тестів: здобувачі вищої освіти відповідають на 5 теоретичних питань та 10 тестових завдань.

2 етап - перевірка та оцінювання результатів викладачем: відповіді оцінюються за критеріями відповідності, повноти, коректності та логічності викладу.

Характеристика завдань.

Теоретичні питання (5 питань):

Теоретичні питання охоплюють основні теми курсу, акцентуючи увагу на ключових аспектах.

Відповіді надаються у письмовій формі.

Завдання охоплюють ключові поняття, механізми та принципи кримінального права.

Кожне питання оцінюється у 2 бали (2 бали - відповідь повна, логічно викладена, містить коректні приклади; 1 бал - відповідь часткова, є незначні помилки; 0 балів - відповідь відсутня або неправильна).

Максимальна кількість балів за теоретичну частину - 10 балів.

Тестові завдання (10 запитань):

Тестові завдання стосуються термінології, функцій, принципів та особливостей застосування кримінального права на практиці.

Запитання формулюються з урахуванням принципів:

Лаконічність: чіткі та стислі формулювання.

Завершеність: відповіді охоплюють всі аспекти запитання.

Гомогенність: правильні та неправильні варіанти відповіді логічно та граматично подібні.

Вибірковість: питання стосуються суттєвих аспектів вивченого матеріалу.

Завдання передбачають вибір одного правильного варіанта з чотирьох запропонованих.

Кожне тестове завдання оцінюється в 1 бал. (1 бал - відповідь правильна; 0 балів - відповідь неправильна).

Максимальна кількість балів за тестову частину - 10 балів.

Загальна максимальна можлива кількість балів за модульну контрольну роботу - 20 балів.

Час на виконання.

На виконання всього контрольного завдання відводиться 45 хвилин (30 хвилин на теоретичні питання та 15 хвилин на тестові завдання).

Мінімальний поріг.

Для успішного складання модульного контролю здобувач повинен набрати не менше 12 балів (60% від максимальної кількості).

Загальні критерії оцінювання тестових завдань;

Бали	Процент виконання	Результат
19-20	91-100%	Зараховано
16-18	83-90%	
14-15	76-82%	
13	60-75%	
12	60-67%	
0-11	< 60%	Не зараховано

5.4 Індивідуальні завдання та критерії їх оцінювання

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Кримінальне право» є формою самостійної роботи здобувача і виконуються в наступному вигляді:

1. Есе, тези доповідей, наукова стаття в фаховому збірнику, участь в наукових конференціях тощо.
2. Участь в програмах неформальної/інформальної освіти, проходження онлайн курсу від Prometheus тощо.

Під час виконання ІНДЗ оцінюються такі компоненти:

- Слайди до відповіді/презентації - 5 балів
 - Повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей - 10 балів
 - Якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль - 5 бали
 - Самостійність та креативність - 10 балів
- Максимальна кількість балів - 30 балів.

5.5 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Екзамен. Відбувається згідно Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» <http://surl.li/fldVye>

Орієнтовний перелік питань для комплексного контролю

1. Сучасна кримінально-правова політика України: поняття, напрями та тенденції.
2. Вплив рішень Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) на кримінальне право України.
3. Джерела кримінального права: співвідношення КК України, Конституції та міжнародних договорів.
4. Принцип верховенства права та принцип законності у кримінальному праві: проблеми реалізації.
5. Дія кримінального закону в часі: проблеми зворотної дії закону.
6. Дія кримінального закону в просторі: принципи та колізії.
7. Екстрадиція (видача особи): кримінально-правові аспекти та обмеження.
8. Поняття кримінального правопорушення: розмежування злочинів та кримінальних проступків.

9. Малозначність діяння: критерії та правові наслідки.
10. Проблеми визначення об'єкта кримінального правопорушення у сучасній доктрині.
11. Суб'єкт кримінального правопорушення: вікові особливості та обмежена осудність.
12. Кримінальна відповідальність юридичних осіб (заходи кримінально-правового характеру): підстави та проблеми застосування.
13. Проблеми визначення вини (умисел та необережність) у складах зі складною конструкцією.
14. Помилка в кримінальному праві: види (юридична, фактична) та вплив на кваліфікацію.
15. Стадії вчинення кримінального правопорушення: проблеми кваліфікації готування та замаху.
16. Добровільна відмова від вчинення кримінального правопорушення: умови та правові наслідки.
17. Співучасть у кримінальному правопорушенні: види співучасників та проблеми кваліфікації їх дій.
18. Екセス виконавця: поняття та правила кваліфікації.
19. Причетність до злочину: відмежування від співучасті.
20. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння: сучасні проблеми необхідної оборони.
21. Крайня необхідність та фізичний/психічний примус: критерії правомірності.
22. Діяння, пов'язане з ризиком, та виконання спеціального завдання як обставини, що виключають протиправність.
23. Виконання наказу або розпорядження: умови звільнення від відповідальності та відповідальність за виконання злочинного наказу.
24. Система покарань в Україні: проблеми ефективності та відповідності меті покарання.
25. Довічне позбавлення волі: проблеми конституційності та перспективи умовно-дострокового звільнення.
26. Конфіскація майна та спеціальна конфіскація: відмінності та практика застосування.
27. Призначення покарання за сукупністю злочинів та сукупністю вироків.
28. Обставини, що пом'якшують та обтяжують покарання: проблеми судової дискреції.
29. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з дійовим каяттям та примиренням винного з потерпілим.

30. Звільнення від відбування покарання з випробуванням: підстави та контроль.
31. Амністія та помилування: порівняльно-правова характеристика.
32. Судимість: поняття, строки погашення та зняття, правові наслідки.
33. Примусові заходи медичного характеру: види, підстави застосування та продовження.
34. Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх.
35. Проект нового Кримінального кодексу України: основні новели та концептуальні зміни.
36. Кримінально-правова характеристика дій проти основ національної безпеки України (загальний огляд).
37. Державна зрада (ст. 111 КК): об'єктивна сторона та відмежування від шпигунства.
38. Колабораційна діяльність (ст. 111-1 КК): форми, розмежування з пособництвом державі-агресору.
39. Пособництво державі-агресору (ст. 111-2 КК): проблеми кваліфікації.
40. Шпигунство та диверсія: порівняльна характеристика складів злочинів.
41. Перешкоджання законній діяльності ЗСУ та інших військових формувань (ст. 114-1 КК).
42. Несанкціоноване поширення інформації про направлення, переміщення зброї та рух ЗСУ (ст. 114-2 КК).
43. Поняття та види кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.
44. Проблеми кваліфікації пропаганди війни та агресії.
45. Порушення законів та звичаїв війни (ст. 438 КК): бланкетність норми та застосування міжнародного права.
46. Екоцид та геноцид: проблеми доказування складу злочину.
47. Найманство (ст. 447 КК): відмінність від участі іноземних добровольців у захисті України.
48. Кримінальні правопорушення проти встановленого порядку несення військової служби (військові кримінальні правопорушення): загальна характеристика.
49. Непокора та невиконання наказу: розмежування складів (ст. 402, 403 КК).
50. Самовільне залишення військової частини (СЗЧ) та дезертирство: проблеми кваліфікації.
51. Умисне вбивство: поняття, види та кваліфікуючі ознаки (ч. 2 ст. 115 КК).
52. Вбивство, вчинене в стані сильного душевного хвилювання, та вбивство при перевищенні меж необхідної оборони.

53. Розмежування умисного вбивства та умисного тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого.
54. Доведення до самогубства: проблеми встановлення причинного зв'язку.
55. Тілесні ушкодження: критерії визначення ступеня тяжкості.
56. Домашнє насильство (ст. 126-1 КК): об'єктивна сторона та систематичність.
57. Катування (ст. 127 КК): імплементація міжнародних стандартів.
58. Незаконне позбавлення волі або викрадення людини (ст. 146 КК): відмежування від захоплення заручників.
59. Торгівля людьми (ст. 149 КК): проблеми кваліфікації та відмежування від сутенерства.
60. Злочини проти статевої свободи: поняття добровільної згоди (ст. 152, 153 КК).
61. Сексуальне насильство щодо неповнолітніх: проблеми кваліфікації.
62. Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані, та ненадання допомоги хворому медичним працівником.
63. Крадіжка, грабіж, розбій: критерії розмежування.
64. Кваліфікація майнових злочинів в умовах воєнного стану (автоматична кваліфікація за ч. 4 ст. 185 КК та ін.).
65. Шахрайство: способи вчинення, «комп'ютерне шахрайство» (ч. 3 ст. 190 КК).
66. Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.
67. Вимагання: відмінність від розбою та примушування до виконання цивільно-правових зобов'язань.
68. Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом: предмет і предикатний злочин.
69. Ухилення від сплати податків: межа між оптимізацією податків та злочином.
70. Контрабанда: види предметів та проблеми криміналізації товарної контрабанди.
71. Протидія законній господарській діяльності (рейдерство).
72. Терористичний акт: склад злочину та відмежування від диверсії.
73. Створення злочинної організації та спільноти (ст. 255 КК): «злочини в законі» та злочинний вплив.
74. Бандитизм: ознаки озброєної банди.
75. Незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами або вибуховими речовинами (ст. 263 КК).

76. Порушення правил безпеки дорожнього руху (ст. 286 КК): визначення причинного зв'язку.
77. Керування транспортними засобами в стані сп'яніння (ст. 286-1 КК): особливості складу.
78. Хуліганство (ст. 296 КК): мотив явної неповаги до суспільства.
79. Поняття службової особи у кримінальному праві.
80. Зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК): ознаки істотної шкоди.
81. Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК).
82. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди (ст. 368 КК).
83. Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 КК).
84. Зловживання впливом (ст. 369-2 КК): специфіка предмета злочину.
85. Незаконне збагачення: проблеми доказування активів.
86. Декларування недостовірної інформації: суб'єкти та межі відповідальності.
87. Посягання на життя працівника правоохоронного органу (ст. 348 КК).
88. Завідомо неправдиве показання (ст. 384 КК): право на захист vs правосуддя.
89. Невиконання судового рішення (ст. 382 КК): суб'єкти відповідальності.
90. Втеча з місця позбавлення волі або з-під варти (ст. 393 КК).

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	5 (відмінно)	зараховано
82-89	B	4 (добре)	
75-81	C		
68-74	D	3 (задовільно)	
60-67	E		
35-59	FX	2 (незадовільно з можливістю повторного складання)	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Політика курсу.

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми кримінального права» передбачає засвоєння та дотримання, насамперед, принципів академічної доброчесності та професійної етики. Зокрема, академічна доброчесність вимагає в першу чергу орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах. Доповіді та презентації, які представлятимуть здобувачі, мають бути оригінальними та авторськими, містити цитати з посиланнями на першоджерела. Усі письмові роботи, в т.ч. МКР, мають бути написані власноруч. В свою чергу від майбутніх представників правничої спеціальності професійна етика вимагає дотримання таких основних принципів професійної етики як вірність духу і букві закону, рівність усіх перед законом, дотримання презумпції невинуватості, справедливість, непідкупність, повага до колег тощо.

До слухачів курсу висувуються наступні правила відвідування занять. Пропуск занять, як і запізнення на заняття без поважних причин є неприпустими. До студента у випадках

пропуску заняття без поважної причини та постійних запізнь викладач має право застосувати стягнення – відрахування балів. Відсутність на семінарському занятті відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми. Натомість за активну участь на заняттях, науковий та творчий підхід до опанування навчальної дисципліни (наприклад, участь у студентських конференціях за напрямком навчальної дисципліни, підготовка презентацій, опрацювання додаткової літератури, пошук та аналіз судових рішень) викладач має право застосувати до студента заохочення – нарахування балів.

На останньому за розкладом практичному занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу лише один раз. Студенти, які повторно виконують модульну контрольну роботу, мають з'явитися у призначений викладачем час.

Рекомендовані джерела (література):

Основні:

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник : у 3-х т. Загальні засади. Київ : ВД «Дакор», 2019. Т.1. 562 с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Р. В. Вереша. – 2-ге вид. Київ : Центр учб. л-ри, 2020. 320 с.
3. Вереша Р.В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2022. 612 с.
4. Сухонос В.В. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / В. В. Сухонос. – Суми : Університетська книга, 2021. – 375 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. К.: Істина, 2021.
6. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібник / за заг. ред. М.І. Хавронюка. К.: Ваїте, 2023.
7. Кримінально-правові заходи в Україні: підручник / за ред. проф. О.В. Козаченка. Миколаїв: Іліон, 2019. 216 с.
8. Бабанли Р.Ш. Призначення покарання в Україні: теоретично-прикладні засади: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 488 с.
9. Кримінальне право (Особлива частина): підручник / за ред. О.О. Дудорова, С.О. Письменського. Т.1 – Луганськ: видавництво «Елтон-2», 2022. – 780 с.
10. Ягунов Д.В. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства. Одеса: Фенікс, 2024.

Додаткові:

1. «Судочинство та судоустрій в Україні» посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого співавторство. «Видавництво Людмила» 2020 - 196 с
2. Юридичний механізм захисту прав людини: посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2021. 172 с.
3. Криміналістика: збірник тестових завдань: посібник для вищих навчальних закладів Співавторство "Видавництво Людмила", 2021. 60 с.

4. Прокуратура України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022.119 с.
5. Правоохоронна діяльність в Україні посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022.119 с.
6. Національна поліція України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 188 с.
7. Національне агентство з питань запобігання корупції посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 136 с.
8. Національна гвардія України як правоохоронний орган посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 104 с.
9. Державна прикордонна служба України як правоохоронний орган спеціального призначення посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2023, 168 с.
10. Національне антикорупційне бюро України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 168 с.
11. Служба безпеки України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 128 с.

Інформаційні ресурси:

Офіційний сайт Президента України	www.president.gov.ua/
Офіційний сайт Верховної Ради України	www.rada.gov.ua
Офіційний сайт Кабінету Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Офіційний сайт Верховного Суду України	www.scourt.gov.ua
Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ	www.sc.gov.ua
Офіційний сайт Міністерства Юстиції України	www.minjust.gov.ua
Офіційний сайт Вищої ради юстиції України	www.vru.gov.ua
Національна академія правових наук України	www.aprnu.kharkiv.org
Освітній портал	www.osvita.org.ua
Обговорення правових питань "LIGA ONLINE"	www.liga.kiev.ua
Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського	www.nbuv.gov.ua

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого	www.nplu.org
Бібліотека ім. Лесі Українки	www.lucl.lucl.kiev.ua
Бібліотека Верховної Ради України	www.lib.rada.gov.ua
Єдиний державний реєстр судових рішень.	http://reyestr.court.gov.ua
Судова влада України	https://court.gov.ua
Інформаційно – пошукова система «Нормативні акти України (НАУ)».	http://www.nau.ua